DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
6. Sınıf · Arapça · 5. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Mesleklerin Çalışma Yerleri (Eyne Ya'melü?), Fiil Cümlesi, Şemsî-Kamerî Harfler ve Sıla-i Rahim

ARP.6.1.3: Aile ve akraba bireylerinin çalıştıkları iş yerlerini (اَلْمَدْرَسَةُ، اَلْمُسْتَشْفَى، اَلشَّرِكَةُ، اَلْمَصْنَعُ، اَلْمَزْرَعَةُ) ve «أَيْنَ يَعْمَلُ / تَعْمَلُ؟» kalıbını فِي harf-i cerriyle kullanabilme · ARP.6.1.5: فِي harf-i cerrinden sonra gelen Şemsî ve Kamerî harfli kelimeleri ulama (geçiş) kuralına uygun seslendirebilme ve sıla-i rahimin önemini değerlendirebilme

HATIRLAYALIM

- Başlıca iş yerleri: اَلْمَدْرَسَةُ (okul), اَلْمُسْتَشْفَى (hastane), اَلشَّرِكَةُ (şirket), اَلْمَصْنَعُ (fabrika), اَلْمَزْرَعَةُ (çiftlik), اَلْفُرْنُ (fırın).
- Bulunma anlamı katan فِي edatı sonraki ismin sonunu esre (-i) yapar (فِي الْمَدْرَسَةِ); اَلْمُسْتَشْفَى kelimesinin sonu değişmez.
- Akrabaları ziyaret edip hâl hatır sormaya 'Sıla-i Rahim' denir: «أَنَا أُحِبُّ أُسْرَتِي وَأَقْرِبَائِي» (Ailemi ve akrabalarımı seviyorum).

1 EŞLEŞTİRME

Arapça iş yeri ve meslek kavramlarını Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. اَلْمَصْنَعُ	**a)** Şirket
☐ 2. اَلشَّرِكَةُ	**b)** Eczane
☐ 3. اَلْفُرْنُ	**c)** Fabrika
☐ 4. اَلصَّيْدَلِيَّةُ	**d)** Fırın

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki meslek ve iş yeri eşleştirme kartlarından hangisinde meslek sahibi kendi görev yeriyle doğru eşleştirilmiştir?

1. Kart: مُهَنْدِسٌ - فِي الْفُرْنِ	2. Kart: عَامِلٌ - فِي الْمَصْنَعِ
3. Kart: خَبَّازٌ - فِي الصَّيْدَلِيَّةِ	4. Kart: فَلَّاحٌ - فِي الْمَحْكَمَةِ

A 1. kartta mühendisin (مُهَنْدِسٌ) fırında (فِي الْفُرْنِ) çalışması

B 2. kartta işçinin (عَامِلٌ) fabrikada (فِي الْمَصْنَعِ) çalışması

C 3. kartta fırıncının (خَبَّازٌ) eczanede (فِي الصَّيْدَلِيَّةِ) çalışması

D 4. kartta çiftçinin (فَلَّاحٌ) mahkemede (فِي الْمَحْكَمَةِ) çalışması

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki فِي harf-i cerriyle kurulmuş ifadelerden hangisinde son hareke veya ulama (geçiş) okunuşu kuralına uyulmadığı için kullanım hatalıdır?

1. Kutu: فِي الْمَدْرَسَةِ	2. Kutu: فِي الْمَصْنَعُ
3. Kutu: فِي الشَّرِكَةِ	4. Kutu: فِي الْمَزْرَعَةِ

A 1. kutuda فِي الْمَدْرَسَةِ ifadesinde son harekenin esre yapılması

B 2. kutuda فِي الْمَصْنَعُ ifadesinde son harekenin ötre bırakılması

C 3. kutuda فِي الشَّرِكَةِ ifadesinde şeddeli şemsî harfe geçilmesi

D 4. kutuda فِي الْمَزْرَعَةِ ifadesinde cezimli lâm harfine bağlanılması

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Çalışma yerleri, فِي harf-i cerri ve ulama kurallarıyla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
فِي harf-i cerri önüne geldiği iş yeri isminin son harekesini ötre iken esreye (kesra) dönüştürür.	☐	☐
اَلْمُسْتَشْفَى kelimesinin sonunda elif-i maksûre (ى) bulunduğu için başına فِي gelse de sonu değişmez.	☐	☐
فِي الشَّرِكَةِ ifadesi okunurken ش kamerî harf olduğu için 'fi'l-şeriketi' şeklinde lâm sesi açıkça duyulur.	☐	☐
Akrabaları ziyaret etmeye, hâl ve hatırlarını sormaya ve akrabalık bağlarını gözetmeye 'Sıla-i Rahim' denir.	☐	☐
Kadın bir akrabanın nerede çalıştığını sormak için «أَيْنَ يَعْمَلُ؟» soru kalıbı kullanılır.	☐	☐

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

أُحِبُّ | خَبَّازٌ | الدُّكَّانِ | الْمُوَظَّفُ | الشَّرِكَةِ

1. Mühendisin şirkette çalıştığını «هُوَ مُهَنْدِسٌ، يَعْمَلُ فِي _____» anlatır.
2. Fırında ekmek pişiren meslek sahibine Arapçada _____ (fırıncı) denir.
3. Ofisteki memuru «يَعْمَلُ _____ فِي الْمَكْتَبِ» cümlesi ifade eder.
4. «أَنَا _____ أُسْرَتِي وَأَقْرِبَائِي» cümlesi 'Ailemi ve akrabalarımı seviyorum' demektir.

6 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki iş yeri kartlarını inceleyerek o mekânda çalışan meslek sahibinin Arapçasını ve iş yerinin Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1 فِي الْمُسْتَشْفَى	2 فِي الْمَصْنَعِ
3 فِي الْمَزْرَعَةِ	4 فِي الْمَطْعَمِ

İş Yeri Kartı	Çalışan Meslek (Arapça)	İş Yerinin Anlamı
1. فِي الْمُسْتَشْفَى	طَبِيبٌ / مُمَرِّضَةٌ	Hastanede
2. فِي الْمَصْنَعِ		
3. فِي الْمَزْرَعَةِ		
4. فِي الْمَطْعَمِ		

7 KISA CEVAP

Görseldeki فِي الشَّرِكَةِ ve فِي الْمَزْرَعَةِ ifadelerinin okunuşlarında اَلْ takısının nasıl seslendirildiğini karşılaştırarak yazınız.

1. Kamerî Geçiş	2. Şemsî Geçiş
فِي الْمَزْرَعَةِ	فِي الشَّرِكَةِ
Okunuş: fi'l-mezra'ati	Okunuş: fi'ş-şeriketi

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki «Sıla-i Rahim ve Akrabalık Hukuku» panosuna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi bu değerle bağdaşmaz?

Vecize: اَلْأَقْرَبُونَ أَوْلَى بِالْمَعْرُوفِ

Sıla-i Rahim: Akrabaları ziyaret etmek ve bağları korumak

(A) Bayramlarda ve özel günlerde dede, nine, amca ve teyzeyi ziyaret etmek

(B) Hastalıkta ve sevinçli günlerde akrabaların hâl ve hatırlarını sormak

(C) Uzaktaki akrabalarla iletişimi tamamen koparıp yalnızca kendi işiyle ilgilenmek

(D) Akrabaların mesleklerine ve topluma sundukları emeğe saygı duymak

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki diyalogda yer alan «أَيْنَ تَعْمَلُ خَالَتُكَ؟» (Teyzen nerede çalışıyor?) sorusuna 'O, hastanede çalışıyor' anlamında verilecek doğru cevap hangisidir?

Soru: أَيْنَ تَعْمَلُ خَالَتُكَ؟

Cevap (Hastanede): ؟

(A) هِيَ تَعْمَلُ فِي الْمُسْتَشْفَى

(B) هُوَ يَعْمَلُ فِي الْمُسْتَشْفَى

(C) هِيَ تَعْمَلُ فِي الْمَصْنَعِ

(D) هُوَ يَعْمَلُ فِي الْمَدْرَسَةِ

10 SIRALAMA

Görseldeki bir akrabayı dört aşamalı bütüncül paragrafla tanıtma adımlarını (Kim? → Meslek ve nitelik → Çalışma yeri → Sevgi ifadesi) 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

1. Adım	2. Adım
هٰذَا خَالِي	هُوَ مُهَنْدِسٌ نَشِيطٌ
3. Adım	4. Adım
يَعْمَلُ فِي الشَّرِكَةِ	أَنَا أُحِبُّ خَالِي

- ☐ هٰذَا خَالِي (Bu benim dayımdır)
- ☐ هُوَ مُهَنْدِسٌ نَشِيطٌ (O çalışkan bir mühendistir)
- ☐ أَنَا أُحِبُّ خَالِي (Ben dayımı seviyorum)
- ☐ هُوَ يَعْمَلُ فِي الشَّرِكَةِ (O şirkette çalışıyor)

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri birleştirerek عَامِلٌ kelimesinin Türkçe karşılığını bulunuz.

- فِي harf-i cerrinin kelimelere kattığı anlam ('-de / -da / ...') ☐☐☐☐☐☐
- اَلشَّرِكَةُ kelimesinin Türkçe karşılığı olan ticari kurum ☐☐☐☐☐☐
- فَلَّاحٌ kelimesinin Türkçe karşılığı olan tarım mesleği ☐☐☐☐☐☐
- طَبِيبٌ kelimesinin Türkçe karşılığı olan sağlık mesleği (doktor) ☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki iki tanıtım cümlesini inceleyerek teyzenin kim olduğunu, mesleğini, niteliğini ve nerede çalıştığını Türkçe olarak yazınız.

1. Cümle: هٰذِهِ خَالَتِي - هِيَ طَبِيبَةٌ مَاهِرَةٌ

2. Cümle: هِيَ تَعْمَلُ فِي الْمُسْتَشْفَى

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki ulama (geçişli okuma) kartlarından hangilerinde فِي edatından sonra lâm harfi okunmadan doğrudan şeddeli harfe geçilir?

1. Kart	2. Kart
فِي الْمُسْتَشْفَى	فِي الْمَكْتَبِ
3. Kart	4. Kart
فِي الصَّيْدَلِيَّةِ	فِي الدُّكَّانِ

(A) 1 ve 2. kartlarda (فِي الْمُسْتَشْفَى ve فِي الْمَكْتَبِ)

(B) 1 ve 3. kartlarda (فِي الْمُسْتَشْفَى ve فِي الصَّيْدَلِيَّةِ)

(C) 2 ve 4. kartlarda (فِي الْمَكْتَبِ ve فِي الدُّكَّانِ)

(D) 3 ve 4. kartlarda (فِي الصَّيْدَلِيَّةِ ve فِي الدُّكَّانِ)